

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

“TÜRKİYE’DE DÜŞÜK KARBON EKONOMİSİNE GEÇİŞ

İÇİN ARAYIŞLAR” BAŞLIKLİ KONFERANS

AÇILIŞ KONUŞMASI

23 Kasım 2009

Conrad Oteli, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxoffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Saygıdeğer konuklar,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. TÜSİAD ve Bölgesel Çevre Merkezi – REC Türkiye, iklim değişikliği ile mücadele ve Türkiye’de düşük karbon ekonomisine geçiş yolunda, iş dünyasına destek sağlamak amacıyla “İklim Platformu” nu kurdu. Bu çerçevede gerçekleştirdiğimiz “Türkiye’de Düşük Karbon Ekonomisine Geçiş İçin Arayışlar” başlıklı toplantımıza hoş geldiniz. Küresel iklim değişikliği ile mücadele ve düşük karbonlu ekonomiye geçiş yolunda kaldıraç görevi görecektir iş dünyasının süreçte daha aktif ve öncü rol alması gerektiğine inanıyoruz. İşte bu inanç ile İklim Platformu dahilinde bu konuda iş dünyası için yeni bir buluşma ve çalışma alanı yaratmayı arzu ediyoruz.

Değerli konuklar,

Plansız sanayileşme, kentleşme ve hızlı nüfus artışına bağlı nedenlerle karşı karşıya olduğumuz çevresel sorunları yerkürenin daha fazla taşıması mümkün değildir. Bu çerçevede, bilimsel verileri ve analizleri göz önünde bulundurarak gerçekçi, akılcı ve vizyoner politikalar izlenmelidir. Dünyamız bir yandan küresel finansal krizin yarattığı gelir kaybı, işsizlik gibi sorunlara çare ararken bir yandan da küresel iklim değişikliği ile mücadele etmek durumundadır.

İklim değişikliği çok boyutlu bir küresel tehdit ancak hala bu tehdide karşı alabileceğimiz önlemler var. Bu tehditle baş etmek zor ama hala mümkün. Ancak, bunu için tüm ülkelerin ortak iradesi ve samimi mücadelesi şarttır. Tüm dünya Aralık 2009’da Kopenhag’da gerçekleşecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Toplantısından çıkacak kararları bekliyor. Kopenhag’da siyasi bir karar alınması ve takip eden süreçte hukuki bağlayıcılığı olan bir protokolün imzaya açılması beklenmektedir.

Ancak, gerek ABD’nin henüz somut bir adım atmamış olması gerekse Çin gibi emisyonları hızla artan gelişmekte olan ülkelerin sorumluluk almaya yanaşmaması Kopenhag’a bağlanan ümitleri zayıflatmakta. Ancak, bu süreçte tüm ülkelerin sorumluluk almaları ve günlük siyasi retorikten ziyade samimi ve somut adımlar atmaları gerekmektedir. Yeni anlaşma küresel, kapsamlı, esastlı, gerçekçi, hakkaniyetli ve farklı ulusal şartlara ve imkanlara sahip ülkelerin de yer alacağı bir esneklikte olmalıdır. Tarihsel sorumluluğu fazla olan gelişmiş ülkelerin emisyon indirimi tedbirleri almaları gerekmektedir. Ancak sadece gelişmiş ülkelerin alacağı tedbirler yeterli olmayacaktır. Kişi başı emisyon oranları ve tarihsel sorumluluğu az olan ve giderek emisyonları artan gelişmekte olan ülkelerin de emisyon azaltımı için ciddi tedbirler almaları gerekmektedir.

Bilimsel çalışmalara göre, önlem alınmadığı takdirde, dünyamız 2050 yılına kadar 4-5 derece ısınacak ve dünya ekonomisi ortalama olarak yıllık %5 küçülecektir. Küresel iklim değişikliği ile mücadelede ederken önlem alınmanın yıllık maliyetinin küresel GSYH’nin %1’i olacağını ve çok ciddi ekonomik avantajlar ve fırsatlar yaratacağını biliyoruz. Bunun için vakit kaybetmeden düşük karbonlu ekonomiye geçiş için gerekli tedbirler, almalı ve bunu ülkenin tüm politikaları ile bütünleşik bir yapıda ve vizyonda gerçekleştirmeliyiz. Böylece gerek ekonomik ve sosyal kalkınma, gerek iklim değişikliği, gerek enerji güvenliği konularında ortak ve bütünleşik stratejiler izlenerek kazan kazan durumu yaratılabilir.

Değerli konuklar,

Sanayileşme sürecine, batılı ülkelerden sonra başlayan ülkemizin iklim değişikliği konusunda tarihsel sorumluluğu nispeten azdır ve kişi başına düşen sera gazı emisyon oranı düşüktür. Ancak, 2007 yılı sonu yapılan son değerlendirmeler Türkiye’de sera gazı emisyon artışının ciddi bir seviyeye geldiğini göstermektedir. Türkiye’nin toplam sera gazı emisyonları 1990-2007 yılları arasında %119 artış göstermiştir. Burada en büyük payı %77 ile enerji kaynaklı ve %9 ile atık kaynaklı emisyonlar almaktadır. Bunu %7’şer payla tarımsal faaliyetler ve endüstriyel işlemler izlemektedir.

Uluslararası Enerji Ajansı’nın son raporu yıllardır süregelen enerji politikaları devam ederse iklim değişikliğinin etkilerinin daha da ciddi ve önlenemez olacağı konusunda uyarılmaktadır. Dolayısıyla, toplam küresel sera gazı emisyonlarının üçte ikisinden sorumlu olan enerji sektöründe radikal değişiklikler yapılması gerekmektedir. Sürdürülebilir kalkınma prensipleri çerçevesinde gerek zihinsel gerekse üretim ve tüketim şekil ve alışkanlıklarında bir değişim ve dönüşüme ihtiyaç vardır. Ciddi yatırımlar gerektiren bu dönüşüm kolay olmayacaktır ama tüm ülkelerin, politikacıların ve özellikle de bireylerin inisiyatifi ile bu gerçekleştirilebilir. Yeni teknolojilere yatırım yapmanın yanı sıra enerji verimliliği tedbirleri alınarak ciddi bir mali tasarruf sağlanabilecektir.

Düşük karbonlu ekonomiye geçiş, yarattığı fırsatların yanı sıra ciddi maliyetler de getirecektir. Birleşmiş milletler çalışmalarına göre, emisyon azaltmanın yıllık küresel maliyetinin 200 milyar dolar olacağı tahmin edilmektedir. Bu maliyetin ancak küçük bir kısmının uluslararası fonlardan sağlanması mümkün olabilecektir. Bu durumda özellikle gelişmekte olan ülkelerin düşük karbonlu kalkınma plan ve stratejileri geliştirerek düşük karbonlu teknoloji ve yatırımları hızlandırmaları gerekmektedir. Kısa vadeli maliyetler uzun dönemli faydalar ile dengelenebilir. Dolayısıyla, ülkemizde de kamu ve özel sektör, gerekli envanter, veri ve bilgi çalışmalarını tamamlayarak maliyet-fayda analizleri yapmalıdır. Bunun yanında, kısa, orta ve uzun vadede stratejiler ve eylem planları hazırlanmalıdır. Bu süreçte, kamu ve özel sektör arasındaki işbirliği ve dayanışma azami önem arz etmektedir.

Değerli konuklar,

Türkiye’nin iklim değişikliği ile mücadele ve düşük karbon politikaları AB üyeliği perspektifinden ayrı tutulamaz. 2020 yılında 1990 yılına göre %20 emisyon indirimi ve %20 enerji verimliliği hedefi koyan AB, Kopenhag’da küresel bir irade gösterilirse azaltım hedefini %30’a çıkaracağını beyan etmektedir. Ayrıca AB, yeni üye olan, katılım sürecinde olan ve aday ülkelerin de bu doğrultuda hedef almalarını beklemektedir. Bu durumda, çevre faslının müzakerelere açılmasıyla Türkiye emisyon azaltım yükümlülüğü alma konusunda AB’nin siyasi baskısını hissedebilir.

İklim değişikliği ile mücadelede Türkiye üzerine düşeni yapmalıdır. Ancak gerçekçi bilgi ve veriye dayanan stratejiler geliştirerek sanayisinin ve ekonomisinin kaldırabileceğinden fazla bir yükümlülük altına girmekten kaçınılmalıdır. Ayrıca düşük karbonlu ekonomiye geçiş yönünde politikalar geliştirerek, enerji tasarrufu ve enerji verimliliğini artırıcı önlemler alınmalıdır. Mutlaka yenilenebilir enerji potansiyelimiz geliştirilmeli, üretimde çevre dostu teknoloji ve tekniklerin kullanımı ve Ar-Ge faaliyetleri desteklenmelidir. Bu toplantımızın tüm bu hususlar çerçevesinde iş dünyasının görüşlerinin daha da somutlaşacağı bir platform oluşturmasını diliyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim.